

НЕСАНКЦИОНИСАЊЕ ПРОЦЕСНЕ НЕДИСЦИПЛИНЕ ОКРИВЉЕНОГ И ЊЕГОВОГ БРАНИОЦА КАО РАЗЛОГ НЕРАЗУМНО ДУГОГ СУЂЕЊА

Суд је дужан да санкционише процесну недисциплилну окривљеног и његовог браниоца, па ако то не чини и због тога суђење дуго траје, повређено је право странке на суђење у разумном року.

Из образложења:

"Решењем Вишег суда одбијен је захтев предлагача за заштиту права на суђење у разумном року, којим је тражио да суд утврди повреду права и досуди му примерену накнаду и трошкове састава захтева.

Жалбу је изјавио предлагач са предлогом да Врховни касациони суд укине решење Вишег суда и предмет врати првостепеном суду на поновну одлуку или да наведено решење преиначи и усвојио захтев предлагача.

Одлучујући о изјављеној жалби предлагача, Врховни касациони суд је одржао седницу већа, на којој је размотрио списе предмета и испитао побијано решење применом члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку, у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, на чију примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова, па је нашао: жалба је основана.

Трајање кривичног поступка и појам разумног трајања судског поступка је релативна категорија која зависи од низа чинилаца које је потребно ценити у сваком појединачном случају према његовим специфичним околностима, а пре свега зависи од сложености чињеничних и правних питања у конкретном предмету, понашања странака, односно овде предлагача као странке у поступку, те понашања надлежних власти, односно судова који воде поступак и других државних органа који су укључени и који поступају у границама своје надлежности, као и значаја случаја за подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, односно природе постављеног захтева, а што су све критеријуми који утичу на оцену дужине трајања поступка и одређују да ли је поступак окончан у оквиру разумног рока или није.

У конкретном случају првостепени суд је у побијаном решењу правилно утврдио све чињенице и околности које су од значаја за одлучивање о захтеву предлагача за заштиту права на суђење у разумном року и правилно је навео да се у конкретном случају ради о предмету који чињенично није сложен и да није било нарочито сложених спорних чињеничних и правних питања које је требало расправити, те да сложеност чињеничних и правних питања није од утицаја на трајање предметног кривичног поступка, као и да је у поступању основног суда у овом предмету било пропуста који се огледају у томе што суд није водио довољно рачуна о процесној дисциплини странака, те им је дозвољавао да поступак одуговлаче несанкционисањем изостанка пре свега окривљеног и његових бранилаца са заказаних претреса. Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, првостепени суд, приликом доношења одлуке да ли је конкретни кривични поступак вођен у разумном року или није, напред наведене чињенице није правилно ценио и иако је утврдио постојање пропуста у поступању основног суда, извео је погрешан закључак да се трајање предметног кривичног поступка од

2011. године до данас не може сматрати неразумним и да у конкретном случају није повређено право предлагача на суђење у разумном року.

Наиме, имајући у виду целокупни период трајања кривичног поступка од дана 22.10.2011. године када је поднет оптужни предлог оштећеног као тужиоца, те имајући при томе у виду да се ради о предмету који чињенично и правно није уопште сложен, а што су критеријуми који, између осталих, утичу на оцену да ли је конкретан кривични поступак вођен у разумном року или није, по налажењу Врховног касационог суда, очигледно да је разлог неоправдано дугог трајања првостепеног поступка то што основни суд није водио довољно рачуна о процесној дисциплини странака код изостанка окривљеног и његових бранилаца са заказаних претреса, а што је резултирало одлагањем - неодржавањем већег броја главних претреса и то 20. од укупно заказана 23. главна претреса, због чега је повређено право подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, а на шта се основано указује жалбом предлагача.

С обзиром на напред наведено, Врховни касациони суд је утврдио да је подносиоцу жалбе неефикасним поступањем основног суда и органа унутрашњих послова повређено право на суђење у разумном року зајемчено одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије, па је усвојио жалбу предлагача и сходно члану 401. тачка 3. ЗПП и члану 30. став 2. ЗВП, а у вези члана 8в Закона о уређењу судова, преиначио побијану одлуку и одлучио као у изреци решења".

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Рж к 36/2014 од 24.11.2014. године утврђена на седници Одељења за заштиту права на суђење у разумном року 19.03.2015. године)